

Danmarks Naturfredningsforenings indstilling vedrørende fredning af Amagerbanen

DN's indstilling

Danmarks Naturfredningsforening (DN) indstiller til Økonomiudvalget, at det besluttes at fortsætte arbejdet med at forberede en fredningssag, som besluttet i BR i 2020, og at det som angivet i beslutningen i BR sker i dialog med DN, samt at interessenter inddrages gennem dialogmøder om fredningsforslaget.

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 4. juni 2020 et medlemsforslag om fredning af det grønne område ved Amagerbanen ved Uplandsgade. I medlemsforslaget indgik at arbejdet med fredningsforslaget skulle ske i dialog med DN.

DN og forvaltningen har siden haft dialog om tilvejebringelse af dokumentation. Dette arbejde stoppede da lokaludvalget på foranledning af DSB i marts 2022 bad om at få sat fredningsarbejdet på pause, så de kunne afklare deres interesser.

DSB har siden gennem et konsulentfirma arbejdet med et bebyggelsesprojekt. Dette projekt er blevet sammenholdt med en fredning uden, at der lå et konkret fredningsforslag. Borgerne og interessenter har derfor været afskåret fra at vide, hvad der konkret kan være muligt gennem en fredning og hvorledes deres interesser kunne tilgodeses i et fredningsforslag.

DN ser på den baggrund, at der af DSB er igangsat en proces om byggeri på Amagerbanens areal, i stedet for en proces om fredning, sådan som det oprindeligt blev aftalt.

Siden marts 2022 har DN ikke været inddraget i arbejdet, og heller ikke i de vurderinger, der ligger til grund for, at forvaltningen foreslår at stoppe fredningsarbejde.

Vurdering af fredningsværdighed

Det er Danmarks Naturfredningsforenings vurdering, at området er fredningsværdigt, og at der bør rejses en fredningssag for Amagerbanen.

Efter naturbeskyttelseslovens paragraf 1 stk. 3 kan et areal pga. sin beliggenhed være fredningsværdigt:

Stk. 3. Der skal ved lovens administration lægges vægt på den betydning, som et areal på grund af sin beliggenhed kan have for almenheden.

Det er aktuelt her, hvor Amagerbanens kvaliteter og sammenhæng med andre af Københavns grønne områder, herunder Kløvermarken, giver et vigtigt tilskud til byens grønne struktur og rekreative ledelinjer.

Det er DN's vurdering, at fredningen vil være erstatningsfri, da området er offentligt ejet, da ejerne ingen berettiget forventning har om at kunne bebygge arealet og, at arealerne ikke er midlertidigt erhvervet med henblik på hurtig afhændelse. Der kan her henvises til flere nyere fredningsafgørelser med statslige/kommunale aktieselskaber, herunder bl.a. Sydhavnstippen og Brorfelde.

Ser vi på de helt lokale fredningsmæssige kvaliteter, vil vi gøre opmærksom på de to registreringer der blev foretaget i 2022:

På baggrund af den kulturhistoriske registrering og vurdering vil vi fremføre følgende:

- Kulturhistorisk spillede Amagerbanen en afgørende rolle og var en økonomisk katalysator i udviklingen af hele Nord- og Østamager. Ifølge den kulturhistoriske registrering rummer området ved Uplandsgade stadig en række bærende og bevaringsværdige kulturværdier, der kan bidrage til at fastholde denne historie for eftertiden og gøre den til et aktiv i en fremtidig udvikling af Amagerbros tidligere industrier. Ifølge den kulturhistoriske vurdering bør - og kan disse kulturspor nemt - bevares som led i en fredning af området, som et aktiv for kvarteret og for hele København.

På baggrund af den biologiske registrering og vurdering vil vi fremføre følgende:

- Biologisk fungerer naturen ved Amagerbanen som et refugie, for mange af områdets arter. Mange af disse vil ifølge den biologiske konsulent forsvinde hvis strækningen bebygges. Sjældnere arter som Lille Humlebille, Grøn Guldbasse og Næsehorns-bille findes i området og er blandt andet afhængige af de gamle sveller. Herudover giver det døde ved, soleksponerede grusarealer og rige blomsterflor vigtige levevilkår for områdets vilde bier. Det vurderes at mindst to forskellige paddearter lever i området. Sammenfattende vurderes at ud over områdets store værdi som refugie for en lang række både almindelige og sjældnere arter har området et stort potentiale som biologisk sprednings-korridor.

Hertil kommer, at en væsentlig baggrund for en fredning vil være de rekreative kvaliteter, som området rummer, og som kan udvikles yderligere. Selvom det er smalt, så indebærer placeringen op af Kløvermarken, at det vil opleves større. Det ligger som et grønt område i et tæt bebygget Amagerbro. Området kan også skabe forbindelse gennem det tidligere Amagerbanetrace til Amager Fælled, og fremover kan der også skabes forbindelse Øresund.

Danmarks Naturfredningsforening finder endvidere, at fredningen bør ses som en del af Københavns kommunens biodiversitetsstrategi, hvor Amagerbanen på et baggrundskort er vist som en af de markante grønne forbindelser.

Efter Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse er fredning den eneste mulighed for en varig beskyttelse af både de biologiske, de kulturhistoriske og de rekreative interesser. Modsat lokalplanlægning, så kan fredningen ikke ændres eller udvandes, når de politiske vinde skifter.

Lokale ønsker og fredning

Fredninger rummer overordnet mulighed for to typer hovedformål. Det ene er, at beskytte naturen og det andet er, at give befolkningen adgang til natur og grønne områder. De fleste af parkerne i København er fredet, og her har adgangen til natur og grønne områder været afgørende for fredningen. Det sidste vil være væsentligt i en fredning af Amagerbanen og de lokale ønsker skal derfor også vurderes i forhold til det.

Vi er bekendt med, at der er en række ønsker til området. DN finder, at en hel del af disse ønsker kan imødekommes uden, at det intimiderer selve formålet med fredningen. En dialog med de forskellige interessenter kan afklare hvordan, og i hvilket omfang, de forskellige interesser kan imødekommes.

Vi ser som udgangspunkt ikke, at en fredning af Amagerbanen er i modstrid med ønsker om plads til friluftaktiviteter. Vi ser det heller ikke, at mindre bygninger til aktiviteterne som f.eks. Amager Banens Venners aktiviteter er i modstrid med en fredning.

Hvis man på forhånd er bekendt med, at der er konkrete ønsker eller planer om et større byggeri/tilbygning til eksisterende bygning, da kan dette imødekommes ved, at arealet ikke medtages i fredningen, alternativt, at der indtegnes et byggefelt på fredningskortet.

Manglende forløb med interessenter

DN havde gerne set, at der havde været igangsat et forløb, hvor interessenterne var givet mulighed for at vurdere indholdet i og perspektivet med en fredning. I stedet er de alene blevet præsenteret for DSB's konsulents byggeprojekt, som en ukonkret forestilling om en fredning er blevet sat op imod. Vi har set det forløb, der har været, som et forløb om en bebyggelse, og ikke en proces om en fredning. Det har samtidig medført, at flere af interessenterne har givet udtryk for forestillinger om, hvad fredning er og ikke er, uden at DN har haft mulighed for at drøfte sagen med interessenterne.

Når bygherres proces om bebyggelsen, som DSB gerne vil have, også har handlet om fredningen, ville det have været relevant, at DN også var blevet inddraget i processen om byggeriet. Det er DN, som nævnt, ikke blevet.

DN ønsker således, at der snarest igangsættes en egentlig fredningsproces, hvor interessenterne orienteres, involveres og gives mulighed for input. Og at der på denne baggrund udarbejdes et fredningsforslag, som sendes til fredningsnævnet.

Forløbet i forhold til BR's beslutning

Borgerrepræsentationen vedtog den 4. juni 2020 et medlemsforslag om fredning af det grønne område ved Amagerbanen ved Uplandsgade.

I medlemsforslaget indgik, at Økonomiforvaltningen blev pålagt at rejse fredningssag for området. Økonomiforvaltningen skulle med inddragelse af relevante forvaltninger gå i dialog med Danmarks Naturfredningsforening med henblik på at rejse fredningssagen.

Fredningssagen skulle rejses med baggrund i en dialog om det nærmere indhold med DSB, Haveforeningen Amagerbanens Venner, Amager Øst Lokaludvalg og andre interessenter. DN er ikke bekendt med, at det er sket.

Der har været en vis dialog med DN om tilvejebringelse af materiale til at rejse en fredningssag, og herunder arbejdet med de to rapporter om henholdsvis de kulturhistoriske og landskabelige værdier og om naturtyper i området. Den dialog gik i stå, da kommunen bad om at sætte fredningsarbejdet på pause. Dialogen er ikke kommet i gang igen, og DN har heller ikke været involveret i Økonomiforvaltningens beslutning om at foreslå fredningssagen opgivet.

Det er DNs ønske, at Borgerrepræsentationen fastholder sin tidligere beslutning, og at arbejdet med at forberede et fredningsforslag speedes op, samtidig med at der indledes dialog med de forskellige interessenter om ønsker, behov og forventninger, således, at der kan blive en bred opbakning til en eventuel fredning.